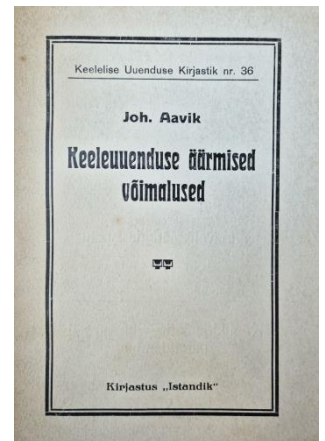

Pidasime 11. detsembril 2024 avaliku seminari

„Keeleuenduse äärmised võimalused“ 100

Tallinna Ülikoolis koostöös [TLÜ humanitaarteaduste instituudiga](#).

Tervitussõnad lausus Peep Nemvalts, mainides lühidalt teose saamislugu Antoine Chavini sõnastuses ning osundades Johannes Aaviku eessõnas selgitatut. Ta juhtis ka tähelepanu 50 aastat tagasi Stockholmis ilmunud teise trüki eessõnale Valter Taulilt:

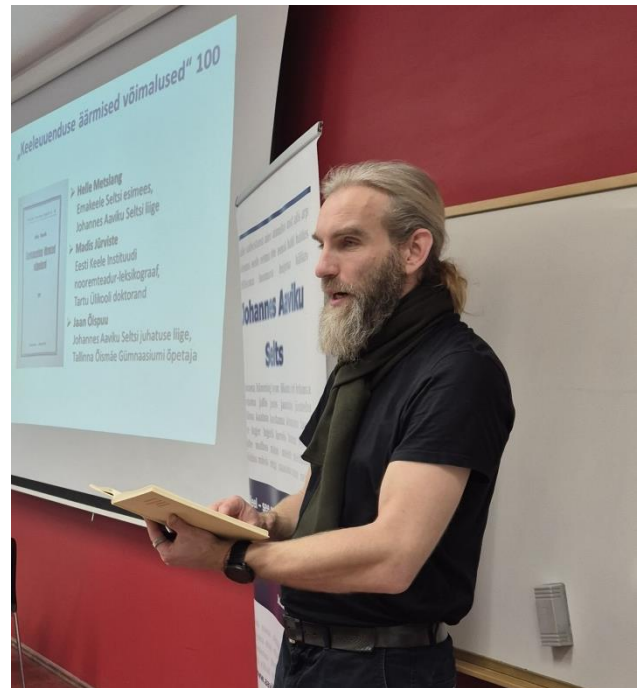
„Käesolev teos on keeleteooria seisukohalt Johannes Aaviku kõige tähtsam töö. Selles viiakse esimest korda keeleteaduse ajaloos viimse loogilise konsekventsini järeldus mis tuleneb faktist et keel on vahend: me võime keelt muuta ja parandada oma tahte järgi piiramatult ja igasuguste meetoditega, ka n.ü. „kunstlikult“. Aaviku revolutsioonilise idee teostatavust tõendas ta keeleuenduse edu.“

Kolm kõnelejat jagasid mõtteid, mis seotud keeleuendaja tähtteosega.

Helle Metslang meenutas, kuidas ta sattus keeleuenduse lainele huvist keelemuutuste ning neid soodustavate ja takistavate tegurite vastu. Esitanud 1995 CIFU-kongressil Jyväskyläs ettekande „Evolutsioonilised ja revolutsioonilised uuendused grammatikas“, kirjutas ta selle põhjal artikli sarja „Artikleid ja arhivaale“ 1999. a kogumikku. Sügisel 1995 Helsingi ülikooli eesti keele lektorina pidi pakkuma kaks erikursust, neist ühe teemaks valis ta eesti keeleuenduse.

Madis Jürviste kõneles, kuidas leksikograafina avaldas talle tugevat muljet Aaviku süsteemne sõnaloo, romanistina ent igatseks ta eesti keeldegi midagi keeleuudendaja *no*-genitiivi ja *re*-tuleviku laadset.

Jaan Õispuu mõtiskles, kuidas käiks keeleuudenduse ja keeleuudendaja käsi tänapäeval, mil eestlase sümpaati kuulub inglise keelele. Nõnda jätab eesti keele arendamine paljud ükskõikseks. Kui taaskasutame olmes, miks siis mitte keeles, imestas ta ning kutsus üles: keelekasutuse kurv tuleb tõmmata lõpmatuseni.

Kuulajate esireas (vasakult teine) seltsi auesimees Helgi Vihma.

Rõõmsat jõulu ja rahulikku uut aastat!